نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
سال چهارم، شماره دوم، تابستان ۹۹، صفحات ۲۱۵ تا ۲۱۶

خلاصه سیاستی فرهنگستان علوم پزشکی

راهبردهای ضروری استمرار مراقبت‌ها و خدمات بهداشتی درمانی و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در همه‌گیری کووید-۱۹*

چکیده

با توجه به تداوم همه‌گیری کووید-۱۹ که موجب اختلال در ارائه مراقبت‌ها و خدمات سلامت و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی شده است، موارد زیر پیشنهاد می‌شوند:

تأمین حداکثری ایمنی مراجعان و رفع نگرانی‌های جامعه از مراجعه به مراکز بهداشتی درمانی و دریافت مراقبت‌ها و خدمات، تأمین حداکثری ایمنی برای تداوم فعالیت کارکنان، رصد مستمر بهداشت محیط واحدهای ارائه مراقبت‌ها و خدمات بهداشتی درمانی، آموزشی و پژوهشی.

کلید واژه‌ها: راهبرد، مراقبت، کووید-۱۹

تداوم همه‌گیری کوید ۱۹ موجب اختلال در ارائه مراقبت‌ها و خدمات سلامت و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی شده است. به منظور اصلاح و استمرار این خدمات و فعالیت‌ها، راهبردهای ذیل ارائه می‌شود:

۱. تأمین حداکثری ایمنی مراجعان و رفع نگرانی‌های جامعه از مراجعه به مراکز بهداشتی درمانی و دریافت مراقبت‌ها و خدمات

- افزایش تعداد پایگاه‌های سلامت در شهرها و حاشیه شهرها، با استفاده از فضاهای مناسب؛
- افزایش ساعات کاری واحدها و کارکنان و به‌کارگیری دانشجویان علوم پزشکی و سایر داوطلبان، پس از آموزش‌های لازم؛
- پیشگیری از تجمع و ازدحام مراجعان، از طریق تنظیم مراجعات و توزیع آن‌ها در طول ساعات کاری؛
- نظارت مستمر بر اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی، خاصه استفاده از ماسک، ضدعفونی کردن دست‌ها، ضدعفونی کردن مکرر تمام سطوح و رعایت فاصله فیزیکی توسط کارکنان و مراجعان؛
- فراهم بودن و دسترسی به ماسک و امکانات ضدعفونی و سایر تسهیلات ضروری برای مراجعان در واحدها؛
- جداسازی هرچه بیشتر فضاها و امکانات ارائه مراقبت‌ها و خدمات به مراجعان مبتلا به کرونا، از سایر مراجعان؛
- فراهم آوردن امکان آزمایش PCR در منتخبی از مراکز جامع سلامت، به منظور کاهش مراجعات به آزمایشگاه‌ها و بیمارستان‌ها؛
- تأمین منظم فرآورده‌ها و مواد اولیه واکسن‌ها و داروها؛ اقلام بهداشتی؛ تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی کیفی و استاندارد؛
- آموزش عمومی گسترده برای رفع نگرانی‌های مردم برای مراجعه به واحدها، از طریق صدا و سیما و سایر روش‌ها؛

۲. تأمین حداکثری ایمنی برای تداوم فعالیت کارکنان

- مراقبت از سلامت و ایمنی کارکنان، تأمین وسایل حفاظتی و نظارت بر اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی خاص کارکنان.
- اتخاذ تدابیر لازم برای اطمینان از تداوم فعالیت‌ها و رفع تشویش و نگرانی از ارائه‌کنندگان مراقبت‌ها و خدمات؛
- ابلاغ دستورالعمل برای تداوم حضور فعال استادان، دانشجویان، و کارکنان آموزش، و راهنمای فعالیت‌های حضوری آموزش بالینی و عملی؛ تسهیل تشکیل کلاس‌های حضوری؛ کارآموزی‌های آزمایشگاهی؛ آموزش‌های مجازی؛ آزمون‌ها و مانند آن‌ها.
- ارائه خدمات آموزش مداوم و آشنا کردن نیروهای بخش سلامت با موضوعات جدید همه‌گیری

۳. رصد مستمر بهداشت محیط واحدهای ارائه مراقبت‌ها و خدمات بهداشتی درمانی، آموزشی و پژوهشی

* این سند محصول مذاکرات علمی انجام شده در فرهنگستان علوم پزشکی است که توسط هیئت رییسه جمع‌بندی و در معاونت علمی تنظیم شده است.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-24]

۴. سایر موارد

- تدوین یا بازنگری اساسی راهنماهای بالینی، با رعایت نظام سطح‌بندی و طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور و نیز شیوه نامه‌های تشخیصی و پروتکل‌های درمانی معتبر، پروتکل ملی برای مصرف داروهای بدون نسخه، زیر نظر داروسازان.
- اعمال وظایف معاونت تحقیقات و فناوری و سازمان غذا و دارو در مورد مطالعات بالینی، کاربرد داروهای جدید و ناشناخته و داروهای سنتی مجاز؛ با هماهنگی ستاد ملی مبارزه با کرونا و همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی.
- پرهیز از اعلان عمومی روش‌های تشخیصی و درمانی و داروهای جدید، پیش از تأیید رسمی توسط وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- تنظیم برنامه حضور کارآموزان و کارورزان در واحدهای سرپایی، به منظور تحقق آموزش پزشکی جامعه‌نگر و جبران کمبود نیروی انسانی در این واحدها
- برای اطلاع‌رسانی از صدا و سیما از همکاران متخصص در اپیدمیولوژیت استفاده شود، تا تنها به بیان اعداد و آمار، به صورت خام اکتفا نشود؛ بلکه نسبت به تحلیل آن‌ها نیز اقدام شود و موجبات اعتماد بیشتر مخاطبان فراهم شود.
- تلاش برای ارتقای مهارت لازم بهورزان و کارکنان مراکز بهداشتی درمانی و پایگاه‌های سلامت، برای شناسایی افراد مشکوک به کووید-۱۹، و ارجاع آنان به مراکز منتخب جهت تشخیص نهایی

Policy Brief

Essential Strategies for Continuing, Healthcare, Education and Research Programs in the Wake of the Covid-19 Pandemic*

Abstract

Due to the fact that the Covid-19 pandemic has yet to be contained, there remains the need to render healthcare, educational and research activities safely alongside this pandemic. Herein, strategies are proposed in order to improve and continue these services and activities whilst providing maximum safety and addressing community concerns of contracting the disease when referring to healthcare centers and receiving services, and contracting the disease. Providing maximum safety for continuation of staff activities, continuous monitoring, and adherence to safety protocols to prevent spread of the disease are among the basic strategies to observe.

Keywords: Care, Covid-19, Strategy

* The backbone of this document is scientific discussion in Academy of Medical Sciences. The conclusion is made by the Board of Directors and the Vice President of Academy sets it.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-24]